

Postbus 383, 7500 AJ Enschede

Gemeente Wierden

Postbus 43
7640 AA WIERDEN

adres

Spaansland 20 Enschede

postadres

Postbus 383

7500 AJ Enschede

telefoon

Website

brandweertwente.nl

Uw kenmerk -
Ons kenmerk Z2025-002135 / D2025-012758
Bijlage(n) 1
Onderwerp Advies omgevingsplan Weuste Noord fase 2

Datum 27 mei 2025
Behandeld door
Telefoon
E-mail

Geachte heer ,

Op 19 mei 2025 heeft u Veiligheidsregio Twente gevraagd te adviseren op het initiatief om Omgevingsplan nieuw bedrijventerrein Weuste Noord fase 2 in Wierden. Wij adviseren met deze brief ten aanzien van de volgende fysieke veiligheidsaspecten:

- bluswater en bereikbaarheid;
- externe veiligheid;
- energietransitie.

Waar hebben wij naar gekeken

Het voornemen is om het bedrijventerrein Weuste Noord fase 2 te ontwikkelen. Deze ontwikkeling bevindt zich ten noorden van het bestaande bedrijventerrein de Weuste Noord. Het plangebied ligt binnen aandachtsgebieden van de N36 waarvoor wij ook op het aspect 'externe veiligheid' in gaan. Ons advies treft u hierbij aan.

Advies

Op basis van de ontvangen documenten adviseren wij u als volgt:

- Borg dat vanaf Wierden de Weusteweg bereikbaar is als geschikte calamiteitenroute richting Bedrijvenpark Twente Noord in Almelo en andersom [adviespunt 1].
- Borg in het omgevingsplan dat het bedrijventerrein voldoet aan de Handreiking Bluswatervoorziening en bereikbaarheid 2019 van Brandweer Nederland [adviespunt 2].
- Onderzoek of de vijvers geschikt gemaakt kunnen worden als secundaire bluswatervoorziening [adviespunt 3].
- Borg dat de vluchtroutes van de bron af zijn gericht. Dit geldt zowel vanaf de kavel als het bedrijventerrein [adviespunt 4].
- Informeer de gebruikers over de externe veiligheidsrisico's van de N36 en het mogelijke handelingsperspectieven. [adviespunt 5].
- Sluit nieuwe energievormen (bijvoorbeeld energieopslagsystemen) uit of sta het alleen toe nadat er een ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden en de vergunning is verstrekt [adviespunt 6].

Ondanks de kleine kans op incidenten kunnen ze niet worden uitgesloten. Maatregelen beperken, afhankelijk van het verloop van het incident, de effecten, desondanks moet rekening worden gehouden dat

aanwezige personen gewond raken of komen te overlijden. Het is een bestuurlijke afweging of dit (rest)risico acceptabel is.

Detailinformatie van dit advies is in de bijlage van deze brief opgenomen.

Hoe nu verder

Graag ontvangen wij van u een reactie op welke wijze ons advies wordt geborgd.

Indien het plan verder wordt uitgewerkt adviseren wij u om ons tijdig te betrekken voor een gedetailleerd advies op de aspecten 'bouwen', 'milieu' en 'bestrijdbaarheid'.

Voor vragen of nadere informatie kunt u terecht bij het team Advies van Brandweer Twente. De contactgegevens vindt u bovenaan deze brief.

Met vriendelijke groet,

Bijlage: Detailinformatie advies omgevingsplan Weuste Noord fase 2

BIJLAGE: Detailinformatie advies Omgevingsplan Weuste Noord fase 2

1.1 Wettelijk kader

Wij hebben de aanvraag op hoofdlijnen beoordeeld op de relevante onderdelen van de Wet veiligheidsregio's, het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL), het Besluit activiteiten leefomgeving (BAL) en het Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL).

Documenten

Voor het opstellen van het advies is gebruik gemaakt van de volgende ontvangen documenten:

- Externe veiligheid / Bedrijventerrein Weuste Noord in Wierden door AVIV, d.d. 18 maart 2025.
- Concept Ruimtelijke motivering Wierden, Bedrijventerrein Weuste Noord fase 2 door BJZ.nu, d.d. mei 2025.
- Presentatie stedenbouwkundig plan Weuste Noord fase 2, inloopbijeenkomst 27 maart 2025.

1.2 Uitgangssituatie

Het voornemen is om het bedrijventerrein 'Weuste Noord fase 2' te realiseren. Dit gebied ligt ten noorden van het bestaande bedrijventerrein De Weuste. Daarnaast maakt het bestaande zonnepark deel uit van het plangebied. Het zonnepark heeft ook de functie 'verkeer', omdat het voornemen is om hier in de toekomst ontsluitingswegen te realiseren.

Planologisch worden risicovolle activiteiten met aandachtsgebieden in het kader van externe veiligheid uitgesloten. Dit is ons uitgangspunt. Indien dit wijzigt, dan moet ons advies worden heroverwogen.

1.3 Mogelijkheden om op te treden in de fysieke leefomgeving

Voor de bestrijding van incidenten is het belangrijk er naast een snelle inzet van hulpdiensten voldoende bluswater beschikbaar heeft om incidenten te bestrijden.

Opkomsttijd brandweer

Door Brandweer Twente is een berekening van de opkomsttijd opgesteld. De berekening betreft de theoretische opkomsttijd en kan in praktijk verschillen met de daadwerkelijke opkomsttijd. Redenen voor een vertraging kunnen bijvoorbeeld wegwerkzaamheden of bovenwinds aanrijden zijn. Daarnaast dient u er rekening mee te houden dat de procedure om te komen tot een definitief en vastgesteld bestemmingsplan over het algemeen een lange doorlooptijd kent. Indien er een advies aan Brandweer Twente is gevraagd kan tussentijds door diverse ontwikkelingen de opkomsttijd gewijzigd zijn.

Op basis van het de landelijk uniforme systematiek voor dekkingsplannen (versie 3.0) constateren wij dat door de realisatie van het bedrijventerrein het plangebied in categorie 2 valt. Hiervoor geldt een referentietijd van 10 minuten met een bandbreedte tot 13 minuten.

Categorie	Overheersend karakter van het gebied	Referentiewaar de in minuten	Bandbreedte in minuten*
I	- Oude binnensteden (woningen, gebouwen voor zelfredzame personen zoals hotels, kantoren, winkels, publieksgebouwen, scholen en industriegebouwen) - Gebouwen voor slapende niet-zelfredzame personen (gevangenissen, ziekenhuizen en verpleegthuizen) - Portiekwoningen - Woongebouwen hoger dan 20 meter	7	4-10
II	- Woningen - Gebouwen voor zelfredzame personen (inclusief industrie)	10	7-13
III	- Verspreid liggende woningen - Verspreid liggende gebouwen voor zelfredzame personen (inclusief industrie)	15	12-18

*De gegeven minimale waarde is een inzichtwaarde, uiteraard mag het altijd sneller.

Een globale berekening, toont aan dat de brandweer op de Weusteweg (tussen het bestaande en nieuw te realiseren bedrijventerrein) rond de 9 minuten ter plaatse kan zijn. Op basis hiervan adviseren wij geen aanvullende maatregelen. Wel merken wij op dat bijvoorbeeld toekomstige wijzigingen in de wegenstructuur (zoals bijvoorbeeld drempels) een nadelig effect kunnen hebben op onze (wettelijke) opkomsttijden.

Daarnaast is het van belang dat de Weusteweg beschikbaar is als geschikte calamiteitenroute richting Bedrijvenpark Twente Noord in Almelo. Dit omdat de Weusteweg vanuit Wierden een aanrijdroute kan zijn richting Bedrijvenpark Twente Noord en daarnaast kan het vanuit Vriezenveen een aanrijdroute zijn om in het plangebied te komen. Wij adviseren om dit in het omgevingsplan te borgen en indien nodig af te stemmen met de gemeente Almelo **[adviespunt 1]**.

Bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen

Het plangebied dient te voldoen aan de "Handreiking Bluswatervoorziening en bereikbaarheid 2019" van Brandweer Nederland, zodat de diverse objecten binnen het plangebied in geval van reguliere brandweertzorg incidenten bereikbaar en te bestrijden zijn. Op basis van voorliggend plan adviseren wij u rekening te houden met o.a.

- Tweezijdige bereikbaarheid
- Het wegprofiel dat voldoet aan de daarvoor geldende eisen.
- Een primaire bluswatervoorziening van minimaal 60m³/per uur.

Wij adviseren in het omgevingsplan te borgen dat het plan voldoet aan de handreiking **[adviespunt 2]**. Daarnaast wordt op het bedrijventerrein een vijver gerealiseerd. Wij adviseren om te onderzoeken of deze vijvers ook als secundaire bluswatervoorziening geschikt gemaakt kunnen worden. Hierbij is het van belang dat ze ook in de zomer, in geval van langdurige droogte, over voldoende water beschikt **[adviespunt 3]**.

Conclusie

Uit het concept motivering blijkt dat de gemeente Wierden voornemens is om de bereikbaarheid en bluswatervoorziening in het plangebied mee nemen bij het ontwerp.

Indien de plannen verder zijn uitgewerkt kunt u ons benaderen voor een specifiek advies op het onderwerp. Wij kunnen daarbij eveneens beoordelen of de Weusteweg blijft voldoen als hulpdienstroute.

1.4 Risicovolle activiteiten met aandachtsgebieden

Bij ruimtelijke ontwikkelingen in een gebied zijn er regels en voorschriften wanneer er sprake is van activiteiten met gevaarlijke stoffen. Zo zijn er in de regelgeving verschillende afstanden en gebieden benoemd. Wij kijken in ons advies naar de ontwikkelingen binnen de van toepassing zijnde aandachtsgebieden. Dit zijn gebieden rond activiteiten met gevaarlijke stoffen die zichtbaar maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen onvoldoende beschermd kunnen zijn tegen de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Dat betekent dat zich, bij een ongeval met gevaarlijke stoffen, levensbedreigende gevaren voor personen in gebouwen kunnen voordoen. Onderscheid wordt gemaakt in warmtestraling bij brand, overdruk bij een explosie en de concentratie giftige stoffen in de lucht bij een gifwolk. Op basis hiervan zijn er drie typen aandachtsgebieden:

- brandaandachtsgebied;
- explosieaandachtsgebied;
- gifwolkaandachtsgebied.

De begrenzing van de aandachtsgebieden ligt daar waar mensen binnenshuis in een standaard gebouw beschermd zijn tegen de gevaren van brand, explosie en gifwolk. Het aantal personen (populatiedichtheid), de afstand tot de risicobron en de tijdsduur dat deze rondom de risicobron verblijven bepaalt mede het aantal slachtoffers dat als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen kan vallen.

Daarnaast heeft de functie van een object invloed. Kwetsbare groepen zijn groepen mensen die door omstandigheden minder mogelijkheden hebben om zichzelf in veiligheid te brengen en daardoor een

grotere kans hebben dat ze slachtoffer worden. Denk hierbij aan groepen zieken, ouderen, gehandicapten of jonge kinderen. Daarnaast lopen mensen buiten extra gevaar.

Risicovolle activiteiten nabij plangebied

Voor het initiatief geldt dat het plan binnen het explosie- en gifwolkaandachtsgebied is gepland van de N36 waarover gevaarlijke stoffen worden getransporteerd.

Scenario's

Het advies van de Veiligheidsregio heeft betrekking op de voorbereiding op de rampenbestrijding, specifiek op de thema's bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid. Daarom wordt het advies gebaseerd op de scenario's waarbij de effecten leidend zijn. Op basis van de N36 gaan wij uit van de brand, explosie en een gifwolk.

Plasbrand weg

Een plasbrand ontstaat doordat de tank van de tankwagen openscheurt na bijvoorbeeld een botsing. Hierdoor stroomt een groot deel van de benzine in korte tijd uit. De benzine verspreidt zich over de grond. Ontsteking van de plas leidt tot een korte hevige brand.

De effecten van een plasbrand zijn warmtestraling en rook. Hierdoor kunnen slachtoffers, schade en brand in de omgeving ontstaan. warmtestraling is in combinatie met de blootstellingsduur bepalend voor het slachtoffer- en schadebeeld.

Explosie weg

Bij een BLEVE explodeert een onder druk vloeibaar gemaakt brandbaar gas met als gevolg een grote vuurbal. Het bezwijken is mogelijk door mechanisch falen (bv. bij een aanrijding of ongeval) of door aanstraling door een brand. De vuurbal zorgt voor een hittebelasting en een drukgolf in de omgeving. De effecten van een warme BLEVE zijn hittestraling, overdruk en scherfwerking. Deze effecten kunnen slachtoffers, schade en brand in de omgeving veroorzaken. Het slachtofferbeeld wordt voornamelijk bepaald door de hittestraling en niet door de overdruk. Gebouwen kunnen bescherming bieden tegen de hittestraling, maar moeten dan wel bestand zijn tegen de overdruk. Wanneer een tank met vloeibaar gemaakt gas wordt aangestraald dan is er mogelijk nog tijd om het bedreigde gebied te verlaten. Bij een directe explosie (koude BLEVE) is dit niet het geval.

Gifwolk weg

Door een wegongeval breekt bij een ketelwagen gevuld met bijvoorbeeld een giftige stof de aansluiting van de afsluiter af. Er ontstaat een gat waardoor in korte tijd een groot deel van de stof vrijkomt. Er ontstaat een giftige wolk die zich (snel) met de wind mee verspreidt. Blootstelling aan een giftige stof kunnen gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Hierdoor kunnen personen in de omgeving slachtoffer worden. De omvang van de giftige wolk is afhankelijk van de inrichting van de omgeving en de weersomstandigheden.

Ligging initiatief ten opzichte van aandachtsgebieden

Het grootste deel van het bedrijventerrein ligt buiten aandachtsgebieden. Het gedeelte van het bedrijventerrein dat binnen het explosie- en gifwolkaandachtsgebied ligt is op minimaal 170 meter van de N36.

Maatregelen

Maatregelen kunnen de kans op een incident met gevaarlijke stoffen verkleinen en het effect beperken.

De N36 betreft een bestaande risicobron. Daarnaast is de ligging van het plangebied ten opzichte van het te ontwikkelen bedrijventerrein van zodanige afstand dat bronmaatregelen buitenproportioneel zijn.

Door maatregelen te nemen, kunnen de effecten van hitte, overdruk of een hoge concentratie van een giftige stoffen in de lucht beperkt of voorkomen worden.

Bestrijdbaarheid incidenten bij incidenten met gevaarlijke stoffen

Doordat het plangebied binnen een aandachtsgebied ligt, hebben wij ook de mogelijkheden om op te kunnen treden bij de bestaande risicobron beschouwd. De hulpverlening is erbij gebaat dat het gebied bereikbaar is en er voldoende bluswater beschikbaar is. De capaciteit van de hulpdiensten is grotendeels gebaseerd op de dagelijkse basiszorg. Voor grote rampen moeten de hulpdiensten gebruik maken van bijstand uit andere regio's. Deze bijstand is echter pas na langere tijd beschikbaar.

Indien er zich een ongeval op de N36 voordoet kan de incidentlocatie via twee zijden benaderd worden. In de omgeving zijn diverse locaties waar open water aanwezig is dat als secundair of tertiaire bluswatervoorziening geschikt is. Afhankelijk van de locatie en windrichting kan het extra tijd vragen om het bluswater op te bouwen. Daarnaast zal Brandweer Twente, in geval van een ongeval met gevaarlijke stoffen, met extra tankwagens gaan rijden.

Zelfredzaamheid

De zelfredzaamheid van mensen is erbij gebaat dat er binnen het gebied vluchtroutes zijn die van de bron af zijn gericht. Dit geldt zowel vanaf de kavel als het bedrijventerrein **[adviespunt 4]**. In het stedenbouwkundig ontwerp kun je daarmee rekening houden door wegen en (fiets)paden aan te wijzen die als vluchtroute kunnen dienen. Wij merken op dat het niet mogelijk is om in verdere richting naar het noorden te vluchten omdat hier het bedrijventerrein wordt omsloten door agrarisch gebied. De gebouwen kunnen bij een gifwolk enige bescherming bieden, wanneer ramen en deuren worden gesloten en de mechanische ventilatie wordt uitgeschakeld.

Bouwkundige maatregelen bescherming bieden aan de personen die zich binnen bevinden. Om bouwkundige maatregelen te kunnen treffen is het van belang dat er een voorschriftengebied binnen het aandachtsgebied is aangewezen. Kijkend naar het type gebouw (bedrijven) en de afstand tot de risicobron achten wij bouwkundige maatregelen zoals scherfvrij glas buiten proportioneel. Het is uiteindelijk aan de gemeente om te bepalen of dit nodig wordt geacht.

Risicocommunicatie

Als mensen zich bewust zijn van mogelijke risico's en weten wat zij moeten doen bij een incident, draagt dit bij aan de veiligheid. Risicocommunicatie is er om mensen bewust te maken van de mogelijkheid om zichzelf en hun naasten in veiligheid te brengen. Risicocommunicatie kan plaats vinden op veel manieren (bijvoorbeeld bijeenkomsten, geschreven informatie, risicokaarten).

De sirene is een hulpmiddel van de overheid om mensen te kunnen waarschuwen voor acute gevaren. De verwachting is dat dit systeem in de toekomst gaat verdwijnen of in risicovolle gebieden wordt geplaatst. De planlocatie valt binnen de dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem.

Wij adviseren u, naast de handelingsperspectieven die gelden voor het sirenenetwerk, om de aanwezigen binnen het aandachtsgebied actief te informeren over de risico's in de omgeving en het mogelijke handelingsperspectief **[adviespunt 5]**.

1.5 Overige risico's

Naast de hiervoor beschreven risico's wijzen wij u erop dat de energietransitie leidt tot nieuwe risicovolle activiteiten met mogelijk (langdurige) effecten op de omgeving. Deze, soms ook nog onbekende, activiteiten zijn nog niet verankerd in de wetgeving en krijgen zeer waarschijnlijk volgend jaar ook een brand-, explosie- en gifwolkaandachtsgebied. Wij adviseren u om ook deze activiteiten in het omgevingsplan uit te sluiten (ook het deel waar zich het zonnepark bevindt) en dit indien wenselijk middels een vergunnings- en/of omgevingsplanprocedure toe te staan. Hierdoor houdt u als gemeente meer grip op de veiligheidsrisico's die dit met zich mee kan brengen en kan er een afgewogen besluit genomen worden of de ontwikkeling wenselijk is **[adviespunt 6]**.